

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

P. Schalaholtden. & B. Hohen. Episcopis, & aliis Ecclesiarum Praelatis & Clericis universis per Ilandiam constitutis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

tione præmissa, per censuram ecclesiasticam appellatione remota cogatis. Prædictas verò Constitutiones, si eas de assensu Capituli majoris sanioris partis sine pravitate qualibet inveneritis esse factas, & possibilitas Ecclesiæ patitur, faciatis inviolabiliter observari. In aliis ordinationem Ecclesiæ prædictis Episcopo & Decano auctoritate apostolica committatis, ita ut quæ cum majori parte Capituli tam super Canonicis instituendis quàm super aliis canonicè duxerint statuenda, non obstante contradictione vel appellatione paucorum obtineat firmitatem. Expenfas verò antedicto Archidiacono restitui faciatis, si legitimè probare potuerit se de Capituli mandato suscepisse prædicta negocia promovenda, & propter hoc ad sedem apostolicam accessisse. Nullis literis &c. præter assensum partium &c. Quòd si omnes &c. tu, frater Archiepiscopo, cum eorum altero &c. Datum &c.

*P. S C H A L A H O L T D E N.
& B. Holen. Episcopis, & aliis Ecclesiarum Prælati & Clericis universis per Islandiam constitutis.*

*Epist. 320.
Significat eis
gravia quadam
vitia quæ per
Islandiam cor-
rigere debeant.*

Quamvis insula vestra longo terrarum tractu ab Urbis partibus sit remota, vos tamen, quòd apostolicæ provisionis non sitis extorres, æstimare debetis, cum ex injuncto nobis apostolatus officio facti simus secundum Apostolum sapientibus & insipientibus debitores, & ita pastorem sollicitudinem gerimus de propinquis, quòd eam extendimus etiam ad remotos, quos absentes corpore, spiritu verò præsentem, caritatis brachiis amplexamur. Sanè dilectum filium Erlend. Abbatem, latorem præsentium, quem ad nos transmittere curavistis, boni testimonij virum, paterna benignitate recepimus, & sicut eo didicimus referentè, licet nullas ex parte vestra portaverit nobis literas sigillatas, quas tamen asseruit se amisisse in maris periculis constitutum, nonnulla in partibus vestris velut in usum & consuetudinem sunt redacta, quæ ab agro dominico sunt studiosius extirpanda, ne per spinas & tribulos semen evangelicum suffocetur. inter quæ sequentia duximus ad cautelam exempli gratia exprimenda; ut per ea studeatis cetera vitia capitalia evitare, per quæ ira Dei venit in filios diffidentia, qui stercore pro croceis amplectuntur,

& luci tenebras anteponunt. Et ut incipiamus à primo inobedientiæ vitio, per quòd peccatum intravit in mundum; cum in Ecclesia Dei diversi gradus ad instar cælestis curiæ sint distincti, ut secundum dispositionem superiorum obtemperantibus inferioribus cuncta rite procedant, unde & Romana Ecclesia tanquam magistra non humana sed divina dispositione universis & singulis per orbem Ecclesiis est prælata, ut ad eam velut caput aliæ sicut spiritualia membra respondeant, cujus pastor ita suas aliis vices distribuit ut ceteris vocatis in partem sollicitudinis solus retineat plenitudinem potestatis, ut de ipso post Deum alij dicere possint, *Et nos de plenitudine ipsius accepimus*, sicut idem E. Abbas nobis diligenter exposuit, qui sunt inter vos subditi, dum Prælati suis in his quæ agunt perperam, nolunt humiliter obedire, ac secundum ipsorum monita salubria declinare à malo & facere bonum, contra torrentem dispositionis divinæ brachia nituntur extendere, & quasi contra stimulum calcitrare, quæ sic disposuit gradus & ordines differentes, ut reverentiam minores majoribus exhiberent. Profectò qui talia agunt, regnum Dei non possidebunt, erroris magnitudinem non pensantes, cum secundum Prophetam peccatum hariolandi sit repugnare, & scelus idolatriæ nolle acquiescere. Hi nempe vel sunt potentes; & peccata sua propria temeritate defendunt, non attendentes quòd legitur, *Potentes potenter tormenta patientur.* & *Deposuit potentes de sede.* Vel minores. Et ut licentiùs proruant in peccatum, majorum tuitione defendere se nituntur, declinantes corda sua in verba malitia, ad excusandas excusationes in peccatis; tanquam in extremo examine, quando unusquisque onus suum portabit, illi possint eos à ventura ira defendere qui pro suis sceleribus æternis incendiis reservantur. Quid de homicidiis, incendiis, & fornicationibus referemus? & quòd excommunicatis communicare præsumitis, & præsertim Suero & excommunicato & apostata, Deo & sanctis ejus pro suis actibus inimico? Si vellemus ad unguem singula persequi quæ inter vos dicuntur peccatis exigentibus frequentari, pagina cresceret in immensum, & tadium legentibus & audientibus generaret. Dolemus ergo plurimum &

vide infra 321.

tristamur hæc inter vos liberè perpetrari. Sed veremur admodum & movemur, ne fortè (quod absit) propter dissolutam negligentiam vestram ista proveniant, quæ dum negligitis perturbare, quid aliud facitis quàm fovere, facti canes muti, non valentes latrare? quibus dicitur per Prophetam: *Clama, ne cesses, quasi tuba exalta vocem tuam, annuntiabo populo meo scelera eorum, & domui Iacob peccata eorum.* Vnde Apostolus inquit Ephesiis: *Mundæ sunt manus meæ à sanguine omnium vestrum. Non enim subterfugi quominus annuntiarem vobis omne consilium Dei.* Mundus ergo à sanguine ipsorum non esset, si eis annunciare Dei iudicium noluisset: quia cum increpare delinquentes noluerit, eos proculdubio tacendo pastor occidit. Cum itaque in tremendi die iudicij de vestris & subditorum vestrorum actibus debeatis reddere rationem, quin etiam & de omni verbo otioso quodcunque locuti fueritis; hortamur universitatem vestram, monemus in Domino, & per apostolica scripta mandamus, quatenus contra delinquentes quasi contra bestias Ephesi viriliter exurgentes, ne post cursum vitæ labentis in manus Dei viventis (quod horrendum est) incidatis, murum vos pro domo Domini non dubitetis opponere, & contra faciem Damasci turrim vos inexpugnabilem opposites, evellere ac destruere, ædificare pariter & plantare unanimiter procuretis quæ in Ecclesia Dei eyellenda & destruenda, ædificanda fuerint & plantanda. Ceterum quoniam adhuc habemus multa vobis dicere quæ non possunt commodè per præsentem epistolam declarari, præmissis breviter prælibatis, caritati vestræ duximus prædicendum quòd auctore patre luminum, à quo omne datum est optimum & omne donum perfectum, in proximo invento viro secundum cor nostrum, eum ad vos mittere disposuimus: per quem de singulis quæ omittere vel facere debeatis, & omnibus quæ fuerunt nobis ex parte vestra proposita, cum ad vos venerit, efficiemini certiores. Datum Reat. III. Kal. Augusti, &c.

Epist. 322.

In eundem ferè modum scriptum est Principibus & populis per Islandiam constitutis. Quamvis insula vestra ut supra &c. usque ad verbum liberè perpetrari; quos

salvos fieri cupimus, & ad agnitionem veritatis venire: ad quod viam vobis salubriter præparabit, si habueritis in his quæ Dei sunt obedientiam ad Prælatos, & eos immo Deum in ipsis curaveritis honorare in quibus contemptis Deus spernitur, & in receptis recipitur, & etiam honoratur, & opera impenderit in operibus pietatis, & præsertim elemosynis conferendis, quarum efficaciam Scriptura commendans inquit: *Sicut aqua extinguit ignem, ita elemosyna peccatum extinguit.* Ceterum quoniam adhuc habemus &c. ut supra. Datum ut supra.

HYDRUNTIN. ARCHIEPISC.

Per tuas nobis literas intimasti quòd Rao de Aceresia ex muliere quadam, quam secundum opinionem maioris partis vicinæ in concubinam habebat, prole suscepta, quandam prius & aliam ea defuncta duxit uxorem, & ea ex qua prolem susceperat, virum sibi alium copulavit. Processu verò temporis idem Rao in præsentia multorum firmavit proprio juramento quòd eam quam habere visus fuerat concubinam, prius affidaverat in uxorem quàm ex ipsa filium genuisset: & cum post juramentum illud per sex annos & ultrà vixisset, dum ageret in extremis, eum quem ex illa susceperat, filium legitimum appellavit, & heredem instituit in testamento. Cum autem tuæ fuisset inquisitioni & decisioni commissum, an filius sic susceptus, legitimus esset heres ipsius R. & ad ejus patrimonium admitendus, propter id quod ex quadam decretali bonæ memoriæ Alexandri Papæ prædecessoris nostri standum esse super hoc verbo viri & mulieris credebas, testes à filio ejusdem R. productos providè suscepisti: quibus legitimè comprobavit prædictum R. matrem suam in capella sancti Sergij affidasse. propter quod eum ipsius R. heredem esse legitimum judicasti. Nos igitur attendentes quòd plus est quod in veritate agitur, quàm quod simulatè concipitur, licet tam dictus R. cum, ea dimissa quam ut concubinam habuerat, ad alia vota transivit, videatur ex ipso facto, quòd matrimonium inter eos celebratum fuerit, denegasse, quia tamen desponsatio per testes legitimos comprobata, eos matrimonialiter fuisse conjunctos ostendit; sive

Epist. 322.
Quòd filius ex ea susceptus quæ putabatur esse concubina, & post apparuit quòd esset legitima uxor, sit legitimus.
Cap. Per tuas literas. Qui filij sunt legitimi.

Cap. Transmissa. Qui filij sunt legitimi.